

Conversación con Manuel Borja-Villel

Published by [Interacció](#) [1] on 03/04/2017 - 10:11 | Last modification: 05/02/2026 - 15:14

[Marcelo Expósito](#) [2] | [Turpial](#) [3]

Partint del seu caràcter crític i el seu **afany per obrir les institucions culturals a la societat**, [Borja-Villel](#) [4] conta en primera persona la seva trajectòria, fent èmfasi en aspectes com la **redefinició de les institucions culturals**, el seu paper en les ciutats i la **gentrificació**, les **externalitzacions i privatitzacions** al sector, la **diversitat** de la societat i la **heterogeneïtat dels públics** o les relacions entre l'economia i l'art i els seus vincles amb el **neoliberalisme** o els moviments **antiglobalització**.

El llibre mostra, en un format de **conversa entre Borja-Villel i l'activista Marcelo Expósito**, el recorregut d'un quart de segle de l'actual director del Museu Reina Sofia; repassa des de la seva arribada de Nova York per gestionar la nova **Fundació Tàpies**, el seu pas pel **MACBA** en un moment crucial, fins la darrera parada al **Reina Sofia**, un cop esclatada la crisi.

[Conversación con Manuel Borja-Villel](#) [5] revisa, doncs, **moments crucials de la història recent**, explicant en primera persona les **mesures preses** per l'entrevistat **en la gestió i el comissariat de museus**, així com les seves **relacions amb artistes, comissaris, activistes o polítics**. Entén el museu com un lloc contradictori, com aparell de l'estat i com a màquina de guerra dels moviments socials, i es mostra crític amb les exigències marquetinianes per fer dels museus uns centres rendibles econòmicament i políticament.

De la seva arribada en 1990 com a primer director de la **Fundació Tàpies** (pintor a qui va dedicar la tesi doctoral), destaca la tasca de comissariat desenvolupada en un moment per a l'experimentació d'un nou model de museu, **especialment** crítica durant la **celebració dels Jocs Olímpics** i l'assentament del que es coneixeria més tard com el «**model Barcelona**»

La **redefinició del model museogràfic - i arquitectònic - d'un MACBA en crisi** i la creació d'un «**Departament de Programes Públics**» molt actiu, descriuen el seu pas pel centre a partir de 1998. En una institució caracteritzada per una relació no sempre fàcil entre aquesta, el Patronat i el poder polític, posa en relleu el **model de gestió** implementat que tenia en compte la **participació dels agents socials i els professionals** i que, segons Borja-Villel, malgrat no incloure'ls en el govern, era més eficient que altres models que comprenen enrevessats processos assemblearis.

Amb l'esclat de la crisi, i **enmig d'un context de polítiques d'austeritat**, és anomenat director del **Museu Reina Sofia**, per «poder intervenir en l'àmbit global» des de l'escala estatal que li oferia el centre que encara avui gestiona. En aquesta darrera etapa, **marcada per un abans i un després del 15M**, i malgrat la poca autonomia amb que compta l'ens, ha obert el centre com un espai per a la reflexió sobre els valors de la història moderna i els conflictes entre progressisme, conservadorisme o les reformes socials.

Podeu consultar aquest [llibre](#) [5] al [Centre d'Informació i Documentació](#) [6].

[Inicieu sessió](#) [7]o [registreu-vos](#) [8]per a enviar comentaris

Tags: equipaments culturals

Tags: arts i creació

Tags: gestió cultural

Tags: treball cultural i professionals

Tags: governança cultural

Tags: participació cultural

- [9]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2017/conversacion-con-manuel-borja-villel>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?idx=au&q=Marcelo+Exp%C3%B3sito>

[3] <http://www.turpial.com/>

[4] <http://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=au:%22Borja-Villel,%20Manuel%22>

[5] <http://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45466>

[6] <http://cercles.diba.cat/>

[7] <http://interaccio.diba.cat/>

[8] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[9] <https://interaccio.diba.cat/node/6920>